

توسعه پدافند غیرعامل در ورزش کشور (با رویکرد کیفی)

مینا ارجمند^۱، حمید جنانی^۲، محمدرحیم نجف‌زاده^۳، جعفر برقی مقدم^۴، امیر دانا^۵

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۲/۲۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۹/۱۸

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی عوامل مؤثر بر توسعه پدافند غیرعامل در ورزش کشور بود. ماهیت این پژوهش، اکتشافی بنیادی بود که به روش کیفی با راهبرد داده بنیاد صورت گرفت. از مطالعات کتابخانه‌ای و نظری موجود سؤال‌های نیمه باز و نیمه بسته‌ای تهیه شد. داده‌ها با ابزار مصاحبه نیمه ساختار یافته با توجه به سطح اشباع نظری با ۱۳ نفر از متخصصان این حوزه در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به روش نمونه‌گیری هدفمند جمع‌آوری شد و به روش زمینه‌ای کدگذاری شده و تجزیه و تحلیل گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها در سه مرحله کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA10 صورت پذیرفته است. نتایج پژوهش حاضر منجر به شناسایی ۲۵ مؤلفه در پنج حیطه عوامل علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها گشت. براساس یافته‌های پژوهش حمایت عوامل مدیریتی و مالی، بسترسازی فرهنگی و توسعه زیرساخت‌های فیزیکی، مداخله عوامل نظارتی، هماهنگی اقدامات که نهایتاً از طریق اقدامات عملی مانند آموزش، تخصص‌گرایی، برنامه‌ریزی و... منجر به توسعه موضوع پژوهش می‌گردد. چنانچه خطمشی‌های توسعه پدافند غیرعامل در ورزش مبتنی بر الگو شناسایی و تحلیل شود، با ایجاد و تسهیل این مدل و گام‌های توسعه‌ای نهایی می‌توان به تمامی ابعاد تأثیرگذار دست یافت تا در آینده با صلاحدید مسئولان به شرایط اجرا نزدیک شود.

کلید واژه‌ها: پدافند غیرعامل، برنامه‌ریزی، توانمندسازی، رشد اجتماعی، ورزش.

Email: marjmand83@gmail.com

Email: Janani@iaut.ac.ir

Email: najafzadehrahim@yahoo.com

Email: jbmoghaddam@gmail.com

Email: amirdana2010@gmail.com

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

۲. استادیار گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران*

۳. استادیار گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

۴. استادیار گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

۵. استادیار گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

مقدمه

با توجه به محیط پیچیده و ناشناخته علوم پدافند غیرعامل و تحولات و پیشرفت‌های پایان‌ناپذیر، دانش و فناوری این عرصه، باید از هوشمندی و کیاست به خوبی بهره برد تا دچار غافلگیری نشده و دشمن را در موضع انفعال و سردرگمی قرار داد (شاه منصوری و مظفری، ۱۳۸۵). به نظر می‌رسد بایستی پدافند غیرعامل را با نگرشی جامع‌تر ملاحظه کرد و تمام عواملی را که می‌تواند زمینه‌ساز، تسهیل‌کننده و موجب ناامنی، تهدید، خسارت و بحران در یک جامعه یا کشور شود را به دقت مورد بررسی قرارداد (حق‌جو، ۱۳۹۷) و طرح و برنامه‌ای برای خنثی‌سازی و کاهش خطرات احتمالی آنها طراحی کرد (فرقانی، ۱۳۹۳). به‌عنوان نمونه توسعه نامتوازن، بی‌عدالتی، تبعیض و غیره می‌تواند زمینه نارضایتی اجتماعی، آشوب، ناامنی، واگرایی، همراهی و همکاری با نیروهای بیگانه و معارض را فراهم کند. به خصوص اگر این احساسات و ناعدالتی‌ها با ارزش‌های جغرافیایی نظیر ناحیه جغرافیایی، قومیت، مذهب، زبان و ارزش‌های فرهنگی خاص مقارن شود، خطرات امنیتی و تهدید تمامیت ارضی فزونی می‌گیرد (زرقانی و نورانی جنیدآباد، ۱۳۹۲). مهم‌ترین آسیب‌هایی که در جنگ نرم متوجه یک جامعه انسانی مانند ملت ایران می‌باشد عبارتند از سست شدن ارزش‌ها و هنجارهای بومی و ملی، تضعیف اعتقادات و آموزه‌های دینی، تغییر الگوی سبک‌زندگی ملی، الگوی مصرف و تضعیف عناصر هویت بخش ملی و بومی، تعارض هویت ملی و هویت قومی و تشدید واگرایی و تجزیه طلبی، تعارض و تضاد باورها، تشدید اختلافات مذهبی، تضعیف خصیصه‌های اخلاقی و معنوی ایثار، خودباوری، میهن دوستی، جهاد، رواج بدبینی و تضعیف اعتماد ملی، وفاق اجتماعی، همبستگی ملی، سرمایه اجتماعی، تهدید مشروعیت و مقبولیت نظام سیاسی (سازمان پدافند غیرعامل کشور، قرارگاه پدافند اقتصادی، ۱۳۹۴). بدیهی است هرکدام از این آسیب‌ها می‌تواند تهدید جدی برای شهروندان، اقوام، ملت، نظام سیاسی و حکومت باشد. حال با توجه به این که کمتر از منظر پدافند غیرعامل به این نوع تهدیدات نگریسته شده است، برای آن اصول و ملاحظات نیز تدوین نشده است (حسین‌دوست و مومنی، ۱۳۹۷). در واقع با شناسایی ماهیت و جنس تهدید و همین‌طور شناخت حوزه‌های تهدید و بررسی محیط داخلی و خارجی، می‌توانیم به هدف اصلی پدافند غیرعامل یعنی افزایش پایداری ملی در تمامی عرصه‌ها برسیم (زرقانی و نورانی جنیدآباد، ۱۳۹۲).

ورزش پدیده‌ای است با ابعاد مختلف به ترتیبی که بخش قابل توجه‌ای از جمعیت جهان به‌صورت ورزشکار حرفه‌ای یا آماتور، تماشاگر، مربی، سرپرست، مدیر، پزشک، واسطه، متخصص مالی، روانشناس، جامعه‌شناس و اقتصاددان ورزشی، برگزارکننده رویداد ورزشی، سرمایه‌گذار در امر پخش رویدادهای ورزشی، اسپانسر مالی، شرکت تبلیغاتی، سیاستمدار، وزیر، رئیس جمهور و غیره را درگیر خود کرده است (خدادادکاشی و کریم‌نیا، ۱۳۹۵). سرمایه‌گذاری در این عرصه می‌تواند شادابی و نشاط اجتماعی را به ارمغان آورد و باعث بالندگی و پویایی عرصه‌های مختلف و توسعه منابع انسانی کشور شود. توسعه ورزش همگانی و قهرمانی تأثیر قابل توجهی بر سلامت روانی و فیزیکی انسان‌ها و ویژه کودکان، نوجوانان و جوانان کشور دارد. در حال حاضر ورزش یک صنعت یا بازاری پر مخاطب با گردش مالی قابل توجه است (پای سوتیریادو، ورلده بوسخر، ۱۳۹۹). که نهایتاً موجب بالندگی و افزایش بهره‌وری عامل نیروی انسانی کشور می‌شود و برعکس بی‌توجهی به تهدیدات جدی یا یک بحران فراگیر با توجه به جمعیت بالای درگیر در حوزه ورزش و دامنه تبلیغاتی و گستره رسانه‌ای وسیع آن در کشور می‌تواند به یک بحران و معطل‌شدگی، اعتراضات وسیع و هنجارشکنی بزرگ برای جامعه ورزش، مردم و کشور تبدیل شود (خورشیدی و صادقی‌پور، ۱۳۹۶). با توجه به این‌که ورزش پدیده‌ای اجتماعی است و هر پدیده اجتماعی می‌تواند به دلایل گوناگون تحت تأثیر عوامل خطرزا قرار گیرد و مشکلاتی را برای جامعه و کشور فراهم نماید، لذا جامعه ورزش نیز از مشکلات و خطراتی که آن را تهدید می‌کند و ممکن است در نهایت برای این جامعه فعال و پویا بحران ایجاد کند به دور نیست (شاه منصوری و مظفری، ۱۳۸۵).

ایجاد آشوب و بحران در اماکن ورزشی برآیندی از کارکرد عناصر و عوامل مؤثر در حوزه‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی

و فرهنگی جامعه است (ساماتاس^۱، ۲۰۰۷). عملکرد مناسب و مطلوب این حوزه‌ها رمز ثبات و امنیت در محیط‌های ورزشی است و عملکرد نامناسب و اختلال در کار هر یک از این حوزه‌ها سبب ظهور و بروز وضعیتی نامطلوب خواهد شد (فینچ^۲ و همکاران، ۲۰۱۱). پاچانت و دونل عقیده دارند بحران را نمی‌توان از یک منظر مورد بررسی قرار داد، بلکه در ایجاد بحران، عوامل روانی، سیاسی، اجتماعی، ساختاری و مدیریتی نقش مهمی را ایفا کنند (پاچانت و میتروف^۳، ۱۹۹۲).

مرادی سیاسری و همکاران (۱۳۹۵) در ارائه الگوی عوامل تأثیرگذار بر امنیت رویدادهای ورزشی ایران به این نتیجه رسیدند عوامل مؤثر بر امنیت رویدادهای ورزشی در ۵ حوزه زیرساخت‌ها، فناوری‌ها، رسانه‌ها و تبلیغات، منابع انسانی و اقدامات فرهنگی قابل تقسیم‌بندی هستند، همچنین فرآیند مدیریت امنیت انتظامی رویدادهای ورزشی شامل گام‌های مدیریت و برنامه‌ریزی مسابقات، سیاست‌ها و تدابیر انتظامی، سامانه مدیریت ورزشگاه، برآوردها، کنترل ترافیک و تعاملات و مشارکت بین سازمانی است. کشاورز و همکاران (۱۳۹۶) با بررسی بکارگیری استراتژی پدافند غیرعامل در تحلیل و مدیریت ریسک در پروژه‌های ملی به این نتایج دست یافته معیار مکان‌یابی پدافند غیرعامل در تحلیل و مدیریت ریسک، اولویت اول و آمایش دفاعی در اولویت دوم قرار دارد. تنظیم و برنامه‌ریزی کمی و کیفی یک موضع (مکان واحدهای خرد و کلان) با در نظر داشتن شرایط و عوامل سیاسی امنیتی، اقتصادی، اجتماعی، اقلیمی، نظامی و غیره در سطح کلان و وسیع است و مهم‌ترین ویژگی‌های آن نگرش همه جانبه مسائل، آینده‌نگری و دوراندیشی و نتیجه‌گیری‌های مکانی از محتویات استراتژی توسعه ملی است. مروی اصفهانی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی به تحلیل عوامل بحران در ورزش همگانی پرداخت. نتایج نشان داد ۹ عامل بحران‌زا در حیطه ورزش همگانی ایران وجود دارد که بر اساس اولویت، ضعف برنامه‌ریزی، نگرش نامناسب جامعه، ضعف نیروی انسانی، ضعف هماهنگی، مشکلات زیرساختی، مسائل مالی، مشکلات ساختاری و قانونی، ضعف نظام ارتباطی و عملکرد ضعیف رسانه‌ها هستند. قنبری و حکاک‌زاده (۱۳۹۹) با بررسی عوامل مؤثر در بهبود قابلیت‌های فضاهای ورزشی در راستای توسعه امنیت شهری نشان داد مهم‌ترین عامل برای بهبود قابلیت‌های فضاهای ورزشی در راستای توسعه امنیت و عوامل نظارتی عوامل برنامه‌های فعالیتی عوامل دسترسی و عوامل آسایش بصری و محیطی بودند. سعیدی مجد و همکاران (۱۳۹۹) طی مطالعه شناسایی و رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر امنیت اماکن ورزشی نتایج نشان داد کنترل محیطی، کنترل ورودی‌ها، بررسی صلاحیت و اعتبارنامه افراد، سیستم‌های حفاظت فیزیکی، مدیریت ریسک، مدیریت امور اضطراری، ارتباطات پرسنل امنیتی، آموزش، محافظت در برابر مواد سمی، ساختار مکان ورزشی و اقدامات فرهنگی عوامل مؤثر هستند. رضایی نیارکی، رضایی (۱۳۹۹)، در تحقیقی به اولویت‌بندی عوامل زمینه‌ای مؤثر بر تأمین امنیت مسابقات لیگ برتر فوتبال ایران با رویکرد تحلیل سلسله مراتبی پرداختند. در یافته‌های پژوهش ۴ عامل به نام‌های استفاده از ابزارهای نوین نظارتی، توجه به زیرساخت‌ها، کنکاش محیط و حفاظت از مواد خطرناک شناسایی شد که اهمیت عوامل در تأمین امنیت مسابقات لیگ برتر فوتبال ایران به یک اندازه نیست. لذا نیابستی به یک اندازه مورد توجه واقع شوند. مرادی سیاسری و همکاران (۱۳۹۹)، عوامل مؤثر بر احساس امنیت فعالیت‌های ورزشی بانوان در پارک‌های شهر تهران را بررسی کردند. نتایج نشان داد احساس امنیت جانی، احساس امنیت اجتماعی و احساس امنیت اخلاقی از عوامل مهم در فعالیت‌های ورزشی بانوان در پارک‌های شهر تهران است.

واسیلیوس و همکاران (۲۰۱۹) در مطالعه‌ای با هدف بررسی عواملی مؤثر بر ایمنی در مدیریت بحران نشان دادند توانایی رهبر تیم و اعضای تیم مدیریت بحران در تصمیم‌گیری‌های درست، داخلی و خارجی، نوع ارتباطات و بحران‌ها پیش بینی‌کننده سه مرحله مدیریت بحران (قبل از بحران، بحران و پس از بحران) است. از پیامدهای مدیریت می‌توان به نیاز به توسعه اجرای فرهنگی و تغییرات ساختاری، توانایی رهبر تیم در تصمیم‌گیری در شرایط اضطراری و طراحی مجدد استراتژی ارتباطی به منظور مدیریت مؤثر حوادث پویا و غیرقابل پیش‌بینی محیط امروزی اشاره کرد. پالوما و همکاران (۲۰۲۰) طی

1. Samatas

2. Finch

3. Pauchant, T. C., & Mitroff, I. I

پژوهشی با عنوان تأثیرات پایدار همه‌گیری کوید ۱۹ بر کارآفرینی ورزشی دریافتند که ریسک‌پذیری و نوآوری پس از ظهور کوید ۱۹ به طور قابل توجهی افزایش یافته، و رابطه بین کارآفرینی ورزشی و کیفیت خدمات در هر دو مرحله مثبت و قابل توجه است اما قبل از بحران قوی‌تر است. یحیی و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه‌ای به بررسی جامع ادبیات سیستماتیک از عوامل تأثیرگذار در مدیریت بحران پرداختند. مقالات استخراج شده بر اساس تأثیر آنها بر مدیریت بحران در ۸ حوزه طبقه‌بندی می‌شوند. مهم‌ترین عوامل ارتباطات و رسانه‌های اجتماعی، دانش، حاکمیت، فناوری اطلاعات، برنامه‌ریزی استراتژیک و نهادهای حرفه‌ای است.

بهتر است از تجربیات کشورهای پیشرفته در این صنعت استفاده کرد و توجه نمود که چگونه در پی تجربیات ناموفق و ناکامی‌های بزرگی که در صنعت ورزش کشور خود داشته‌اند، با برنامه‌ریزی‌های دقیق پیشگیرانه موجبات بهره‌وری، توسعه و بالندگی ورزش خود را تا حد بالایی دارند. در هر حال به سبب وجود جمعیت زیادی که با دنیای ورزش در ارتباط‌اند نیاز به برنامه‌ریزی همه‌جانبه و مدیریت جدی برای پیشبرد و توسعه هر چه بهتر سازمان‌های ورزشی و به نوعی جامعه در راستای اهداف والای ورزش احساس می‌شود (بابائیان و اخلاق، ۱۳۹۶). همچنین با توجه به طمع دشمن برای ایجاد جنگ نرم در حوزه‌های گوناگون کشور علی‌الخصوص جامعه ورزش نباید از بروز بحران و یا سوء استفاده دشمنان از فضاها و ظرفیت‌های جامعه عظیم ورزشی برای ضربه زدن به ملت و کشور غافل ماند (محمدشفیعی و محمدشفیعی، ۱۳۹۴). در چنین شرایطی نیاز به داشتن برنامه‌های جامع و استراتژیک مدیریت بحران و پدافند غیرعامل برای نجات مردم و جامعه ورزشی و کشور در تمامی ابعاد مهم و ضروری به نظر می‌رسد. واقعیت این است که پدافند غیرعامل در ایران به عنوان موضوعی نسبتاً جدید مطرح است و از این رو در دهه‌های قبل کمتر به آن پرداخته شده است و از این حیث از ادبیات غنی برخوردار نیست (اسکندری، ۱۳۹۰). با نگاهی به ادبیات علمی پدافند غیرعامل در ایران متوجه این نکته می‌شویم که با تأسی از منابع غیرفارسی و لاتین، منابع فارسی نیز عمدتاً در پدافند غیرعامل به تهدیدات سخت و جنگ و حمله نظامی تمرکز داشته‌اند. تولید ادبیات علمی پدافند غیرعامل در گذشته در سطح جهان به دلیل فضای جنگ سرد با غلبه رویکردهای نظامی و دفاعی بوده است و حملات نظامی مهم‌ترین تهدید قلمداد می‌شده است. حال با پایان جنگ سرد و وقوع انقلابی شگرف در عرصه فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی ما شاهد بروز شیوه‌های جدید تهدید ملت‌ها و کشورها در قالب جنگ نرم هستیم. جنگ نرم با تهدید هویت، فرهنگ، الگوهای رفتاری و ... عقاید، ارزش‌ها، آداب و سنت‌های اجتماعی و عناصر هویت ملی و... را به وسیله ابزارهای خاص خود مانند رسانه‌های دیداری، شنیداری، مکتوب، اینترنت، فضای مجازی و... باعث سست شدن ارزش‌ها و هنجارهای بومی، تضعیف اعتقادات و آموزه‌های دینی، تعارض هویت قومی و ملی و... می‌شوند (آذریان و قره باغی، ۱۳۹۸). در برابر تهدیدات جدید، باید دفاع جدید متناسب با همان تهدید را داشته باشیم و با شناسایی دقیق تهدیدات و فرصت‌ها، راهبردهای مؤثر و دقیقی برای مقابله با آن تهدیدات طراحی و تدوین کنیم، که این همان توسعه مفاهیم و ادبیات پدافند غیرعامل است (آذریان و قره باغی، ۱۳۹۸). از این رو لازم است ضمن حفظ آمادگی در مقابل جنگ و حملات نظامی، متناسب با این وضعیت جدید به بررسی آسیب‌پذیری ملت و کشور در همه بخش‌ها و حوزه‌ها در مقابل جنگ نرم و تهدیدات نرم بپردازیم تا بدانیم اقدامات مؤثر پدافند غیرعامل در مقابل این هجمه‌ها چه می‌تواند باشد (زرقانی و نورانی جنید آباد، ۱۳۹۲).

عرصه ورزش نیز به علت گستردگی، جمعیت و تأثیرات قابل ملاحظه آن در زندگی مردم و امنیت کشور نیاز به بررسی اساسی به لحاظ ایمن بودن در مقابل بحران‌ها و جنگ سخت و جنگ نرم دارد (بابائیان و اخلاق، ۱۳۹۶). با توجه به این که تاکنون مقالات معدودی در داخل به بررسی برنامه‌های موجود برای مقابله با تهدیدات سخت و نرم در این عرصه عظیم پرداخته‌اند، این پژوهش تلاش دارد به بررسی تأثیرات جنگ نرم و تهدیدات ناشی از آن در جامعه ورزش کشور بپردازد تا گامی در جهت ایجاد آمادگی و هوشیاری و فرهنگ‌سازی و ایجاد باور عمومی در خصوص ضرورت به‌کارگیری اصول پدافند غیرعامل و انجام اقدامات دفاع غیرعامل در جهت مقابله با انواع تهاجمات دشمنان و بلایای ممکن در جامعه ورزشی بردارد.

به اعتقاد محقق داشتن برنامه‌هایی برای ایجاد و حفظ امنیت در ابعاد و لایه‌های مرتبط با جامعه ورزش، ضرورت بالایی دارد از این رو محقق سعی دارد با تدوین مدلی از کارکردهای پدافند غیرعامل برای همه ابعاد ضروری ورزش کشور گامی در جهت ایجاد آمادگی و هوشیاری و فرهنگ‌سازی و ایجاد باور عمومی در خصوص ضرورت به‌کارگیری اصول پدافند غیرعامل در جهت توسعه و حفظ دستاوردهای ورزش کشور در برابر انواع تهاجمات دشمنان و بلایای طبیعی و غیرمنتظره در جامعه ورزشی بردارد.

روش بررسی

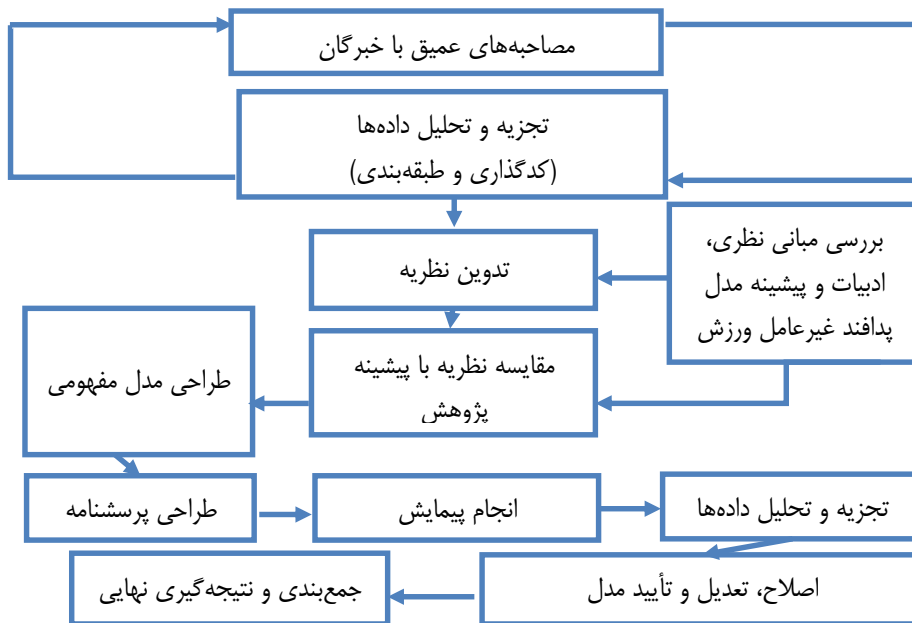
ماهیت این پژوهش، اکتشافی بنیادی و رویکرد آن کیفی است که از راهبرد داده بنیاد استفاده شده است. هدف پژوهش، دستیابی به مدل پارادایمی براساس داده‌هایی است که با استفاده از مصاحبه‌های عمیق و نظام‌مند و مطالعات نظری موجود گردآوری شده‌اند، بررسی عوامل توسعه پدافند غیرعامل ورزش کشور با استفاده از راهبردهایی که طی چند مرحله کدگذاری به پیامدهایی منجر می‌شوند و این پیامدها همان نتایجی هستند که بررسی عوامل توسعه پدافند غیرعامل ورزش کشور به آن منجر می‌شوند. در این پژوهش، از طرح نظام‌مند راهبرد اشتراوس و کوربین (۲۰۰۸) استفاده شده است. جامعه آماری تحقیق حاضر شامل مدیران، کارشناسان آگاه، صاحب‌نظران و اساتید دانشگاه، خبرنگاران و فعالان پدافند غیرعامل و متخصصین مدیریت ورزشی آشنا به موضوع پژوهش و مربیان، داوران و ورزشکاران حرفه‌ای رشته‌های مختلف ورزشی می‌باشد. در مرحله کیفی تحقیق حاضر، نمونه آماری به تعداد ۱۵ نفر بود و نمونه‌گیری تا اشباع نظری مقوله‌ها ادامه یافت. بر طبق اصول نمونه‌گیری در پژوهش‌های نظریه از نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. مرحله اول با استفاده از مطالعه کتابخانه‌ای و مرور نظام‌مند پژوهش‌های گذشته در این زمینه، به سؤال‌های نیمه باز و نیمه بسته‌ای برای انجام مصاحبه با ۱۳ نفر از متخصصان این حوزه منتج شده است. در انجام مصاحبه، گاهی در پاسخ به سؤال‌ها محدودیت‌ها کاهش می‌یابند تا پژوهشگر بتواند به زوایای مختلف موضوع دسترسی پیدا کند، بر اساس طرح نظام‌مند نظریه داده بنیاد، برای تحلیل داده‌های کیفی گردآوری شده باید سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام شود تا در نهایت، پارادایمی منطقی با تصویری عینی از نظریه خلق شده ارائه شود. از دل داده‌های خام اولیه مجموعه‌ای از مقوله‌ها در جریان کدگذاری باز ظهور یافتند. این مرحله شامل مراحل تحلیل و کدگذاری، کشف مقوله‌ها، توصیف مقوله‌ها با توجه به خصوصیات آنها و در نهایت، جدول کدگذاری باز است. در مرحله بعد؛ یعنی کدگذاری محوری، یکی از مقوله‌ها (مقوله اصلی در این پژوهش توسعه پدافند غیرعامل ورزش کشور است، مقوله اصلی مورد بررسی و اکتشاف قرار گرفت و سپس، مقوله‌های دیگر به‌طور نظری به آن ارتباط داده شدند. این مقوله‌ها عبارت‌اند از: شرایط علی (علل شکل‌گیری پدیده اصلی)، راهبردهای کنش و کنش متقابل (کنش‌ها یا کنش‌های متقابلی که برای کنترل، اداره، برخورد و پاسخ به پدیده اصلی انجام می‌شوند)، شرایط مداخله‌گر، شرایط بسترساز عام مؤثر در راهبردها و شرایط پیامدها (نتیجه به کار بستن راهبردها). در آخرین مرحله از کدگذاری، اجزای اصلی نظریه یا فرایند پیشنهادی خود را نشان می‌دهد. پژوهشگر براساس این اجزای نوظهور در کدگذاری گزیده‌تر عمل می‌کند. از این رو، این مرحله را انتخابی می‌نامند، وظیفه بعدی پژوهشگر، دسته بندی و مقایسه مفاهیم استخراج شده از عمق داده‌ها است در این مرحله، نظرها و مفاهیم در طبقه‌های یکسان قرار گرفتند و عوامل توسعه پدافند غیرعامل ورزش کشور شناسایی شدند. در نهایت بعد از رسیدن به اشباع به بررسی چند باره‌ی رونوشت مصاحبه‌ها و مطالعه عمیق‌تر مبانی نظری و تحقیقات پیشین پرداخته شد تا از ترکیب آنها با تجربیات پژوهشگر و نظرات صاحب‌نظران نسبت به طراحی مدل اقدام شود. اهداف ویژه‌ی این مطالعه شامل شناسایی سازه‌ها، مقوله‌ها و مفاهیم مشترک برای اصلاح الگوی مفهومی بود.

یافته‌ها

اهم یافته‌ها شامل کدگذاری باز، محوری و گزینشی است.

کدگذاری باز

در مرحله کدگذاری باز، مفاهیم اولیه استخراج شدند. ابتدا مصاحبه‌ها به صورت بند به بند کدگذاری شد. سپس مفاهیم اولیه از این کدها استخراج گردید و در مرحله دوم، مفاهیم ثانویه از مفاهیم اولیه به دست آمدند. در مرحله کدگذاری متمرکز، کدهای ثانویه به دست آمد و نسبت به کشف مقولات عمده و طبقه‌بندی مفاهیم اقدام شد.

شکل ۱: فرایند اجرای تحقیق به صورت شماتیک

کدبندی متمرکز	کد اولیه	نشانه‌گر
انگیزش	ایجاد انگیزه	P1, p3
	افزایش روحیه و امید	P2
	اطمینان	P4
	تشویق و ترغیب ورزشکاران	P3,P10
	افزایش اعتماد به نفس	P3,P9
	افزایش نشاط	P9
	ایجاد حمایت‌های لازم	P10
	ایجاد مشوق و حمایت	P6
توسعه اماکن ورزشی	توسعه زیرساخت فیزیکی	P1,P7
	بهینه‌سازی فضاهای موجود	P1, P4, p6
	توسعه زیرساخت‌های ورزشی	P7
	استفاده از فضاهای چند منظوره	P3
	توسعه اماکن ورزشی	P3, P4
	مدیریت فضاهای ورزشی	P4,P7
	طراحی اماکن ورزشی	P4
	توزیع عادلانه امکانات ورزشی	P5
جبران خدمت مالی	وضعیت اقتصادی ورزشکاران	P1, p2
	جبران خدمت کارکنان	P2

	توجه به اشتغال و وضعیت اجتماعی ورزشکاران	P12
	مشکلات مالی و اقتصادی	P5
تخصص‌گرایی در نیروی انسانی	به‌کارگیری نیروی متخصص	P1, P4, P5, P11, P12
	عدم استفاده از مدیران غیرمتخصص	P1
	حفظ نخبگان ورزشی	P13
	تخصص‌گرایی در حیطه تربیتی	P13
	سازماندهی و بکارگیری نخبگان	P1
	توجه به نیروی انسانی متخصص	P2
	مدیریت منابع انسانی متخصص	p6
توسعه ساختارهای سازمانی	توسعه ساختاری	P1, P4, P8
	توسعه ساختار حمایتی	P12
	متناسب‌سازی ساختار سازمانی	P6
	تعیین و طراحی ساختار ورزشی	P12
	تشکیل نظام ورزش	P12
آموزش و توانمندسازی	توانمندسازی مدیران	P4
	ادراک	P2
	توانمندسازی ورزشکاران	P2, P9, P10
	ایجاد تجربه با استفاده از کار عملی	P7, P8
	آموزش و ارتقای آگاهی‌های لازم در مورد پدافند	P10
	دانش‌افزایی ورزشکاران	P2, P9
	آموزش به دانش‌آموزان و دانشجویان	P3, P9
	آموزش پدافند در برابر هر گونه سوء استفاده	P11
	آموزش به عموم مردم	P11
	آموزش و توانمندسازی	P3
	آموزش نحوه‌ی بکارگیری پدافند	P2, P10
	اهمیت آموزش	P5
ارتقاء ارزش‌های اجتماعی	تقویت حس نوع‌دوستی	P1
	کمک به هم‌نوعان	P2, P6
	مشارکت در مشکلات	P2, P3
	یک‌دل بودن عموم افراد جامعه	P7
	قانون‌مداری و توسعه اجتماعی	P6, P13
	آمادگی برای مواجهه با مشکلات	p4
	همبستگی و همدلی مردم	P11, P12
	حس وطن پرستی	P12
	الگوسازی مناسب	P12
	ارتقاء جایگاه بین‌المللی کشور	P12
	تکریم جایگاه اجتماعی	P12
	تأکید بر اخلاق‌مداری	P13
استفاده از سبک‌های مدیریتی	به‌کارگیری مدیریت بحران	P1
	بهبود مدیریت منابع انسانی	P1
	برنامه‌ریزی در مدیریت	P3
	استفاده از مدیریت اقتضایی	P3, P7, P8

	مدیریت کیفیت در ورزش	P4
	مدیریت استراتژیک	P4
	استفاده از انواع رویکردهای مدیریتی	P5
	مدیریت سیستم‌های امنیت و اطلاعات	P6
	مدیریت در محیط‌های پویا	P7
	مدیریت کارآمد	P9
	مدیریت ارتباط با ورزشکاران	P6
نظارت و کنترل	مشکلات موجود در نظارت و کنترل	P6
	عدم کنترل و ارزیابی	P5,P9
	جدیت در نظارت و بررسی اجرای برنامه‌ها و ارائه بازخورد	P9,P10
	مشکلات نظارتی	p4, P1
حمایت مالی	استفاده از اعتبارهای اختصاصی	P2
	بهبود منابع مالی	P2
	حمایت مالی	P3,P10,P12,P13
	رشد اقتصادی	P3,P13
	بهبود وضعیت مالی ورزشکاران	P13
	اختصاص منابع مالی	P5
	تطابق هزینه و درآمد	P5
	پشتیبانی اقتصادی و روانی	P13
	مدیریت منابع مالی	P7, P8
	افزایش اعتبار مالی	p4, p6
اطلاع‌رسانی	اطلاع‌رسانی مناسب	P3, p2, P13
	آگاهی سد نفوذ دشمن	P13
	ایجاد آگاهی برای ورزشکاران	p4
	آگاه‌سازی مردم	P3, p2
	اطلاع‌رسانی از طریق تبلیغات بصری	P11
	اطلاع‌رسانی شفاف و به موقع	p4, P5, p6
مدیریت ارتباط	مدیریت ارتباط	P5, P7, p4, P11
	مدیریت ارتباط با ورزشکاران	p6
	عدم ارتباطات مناسب	P7
	ارتباط با ورزشکاران	P4
کشف و پرورش استعدادها	استعدادیابی	p1, p5, P13
	استفاده از نخبگان در ورزش	P1
	پرورش استعدادهای ورزشی	p2
	شناسایی استعدادهای	P3, p4, p6
همسوسازی سبک‌های مدیریت	همسوسازی پدافند با سبک‌های مدیریت	p1, p5, p6
	همسوسازی مدیریت و پدافند	P4, P8, P7
	متناسب‌سازی برنامه‌های اجرایی و پدافند	P8
	یکسان‌سازی مدیریت و پدافند	P3
توسعه نیروی انسانی	پیشرفت نیروی انسانی	P1, p3
	پرورش نیروی انسانی	P2, p4

	آموزش و تربیت نیروی انسانی ماهر و کارآمد	P9
	کمبود منابع انسانی	P7
	همسوسازی نیروی انسانی با پیشرفت‌های جدید	P10
	توجه به عموم مردم	P13
	توجه به ورزشکاران قهرمان	P13
	مدیریت منابع انسانی	P2, P7
توسعه ورزش	توسعه ورزش‌های پایه	P2
	پیشرفت و توسعه ورزش	P3, P2, P8, P11, P12
	ترغیب به ورزش همگانی	P1, p3
	بهبود ورزش قهرمانی	P1
	مزایای ورزش	P12
	توسعه ورزش در مدارس و حوزه تربیتی	p4, p13
برنامه‌ریزی	برنامه‌ریزی برای پدافند غیرعامل	p4, p5, P9
	توجه به ویژگی‌های جمعیتی در برنامه‌ریزی	P10
	به‌کاربردن برنامه‌ها در تمامی ابعاد ورزش	P11
	استفاده از فرایندهای تصمیم‌گیری	P4
	برنامه‌ریزی پدافند توسط کارشناسان خبره	P11
	طراحی و تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی پدافند غیرعامل	P10
	برنامه‌ریزی و تأکید بر جدیت و اجرای اصول پدافند غیرعامل	P9
	تدوین برنامه مدون و قابل انعطاف	P9, P8
	برنامه‌ریزی استراتژیک	p4, p5, P9, p3
	تشخیص و تعیین مراحل پدافند غیرعامل	P10
	بروز رسانی اطلاعات ورزش و برنامه‌ها	P10, P9
	توجه به اهداف پدافند غیرعامل	P8, P11
	پیش‌بینی اجرای پدافند	P6
	برنامه‌ریزی استراتژیک	p5
	اولویت‌بندی مراکز ورزشی	P10
	اولویت‌بندی کارها و فعالیت‌ها	P6
حفظ امنیت افراد و ورزش	حفظ امنیت افراد	P1, p3, P6, P9
	به‌کارگیری مدیریت بحران	p4
	افزایش امنیت فضاها و رویدادهای ورزشی	P2, p4, P9, P11
	افزایش امنیت در برابر تهدیدهای سایبری و الکترونیکی	P10
	حفظ امنیت مردم و ورزشکاران در بحران‌ها	P11
	حفظ امنیت اقتصادی ورزش	P13
	امنیت جانی و روانی	P4, p9
	ارتقاء و افزایش امنیت	P6, P10
ایمنی اماکن	استفاده از تابلوها و بروشورهای ایمنی	P1, p3
	آموزش ایمنی در اماکن	P3, p2, p1
	ایمن‌سازی امکانات ورزشی	P4
	ایمن‌سازی اماکن	P4, p3, P8

برنامه‌های فرهنگی	توسعه برنامه‌های فرهنگی	p3, P4, P8
	رشد فرهنگی عموم افراد جامعه	P4, P9, P11
	مدیریت بحران‌های فرهنگی	P11
	مقاوم‌سازی زیرساخت‌های فرهنگی	p3
	فرهنگ‌سازی در بین مدیران	P11
	ایجاد گروه‌ها و مؤسسات فرهنگی	P4, P2
	آموزش و فرهنگ‌سازی در پدافند	P10
سلامت	توسعه سلامت	P13
	افزایش بهداشت عمومی مردم	P9, P11
	ارتقای سلامت و نشاط در کشور	P10
	داشتن نسلی سالم و تنومند	P13
	توسعه و پیشرفت در تمامی ابعاد ورزش و سلامتی	P10
حمایت قانونی	حمایت قانونی	P2
	مشکلات قانونی	P5
	اختیارات سازمانی و قانونی	P1
	ایجاد پشتوانه اجرائی	P10
	ایجاد دستورالعمل اجرائی	P4
موانع سیاسی	نظریه‌های سیاست‌گذاری	P6
	حذف فعالان سیاسی غیرورزشی	P1
	حفظ ورزش از سیاست‌زدگی	P13
	کمک به توسعه سیاسی جامعه	P9
	داشتن دیپلماسی دفاعی از ورزش	P4
	پیشگیری از سوء استفاده سیاست‌یون از اجتماعات ورزشی	P4, P11, P6
	ایجاد بی‌تفاوتی به مسائل مهم کشور	P6
تحقیق و پژوهش	تحقیق و پژوهش	P3
	نیازسنجی به‌روز	P3
	مطالعه و پژوهش	p3, P8, P11
	نیازسنجی در پدافند غیرعامل	p3, P8, P10
	شناخت ارزش و اهمیت پدافند غیرعامل	P6, P9
	نیازسنجی طرح‌های قابل اجرا در پدافند غیرعامل	P11
	کسب اطلاعات به روز از محیط ورزش کشور	P9
چابک‌سازی سازمان	تمرکززدایی	P11
	چابک‌سازی	P8, P9
	افزایش سرعت عمل سازمان‌های ورزشی	P9

کدگذاری محوری

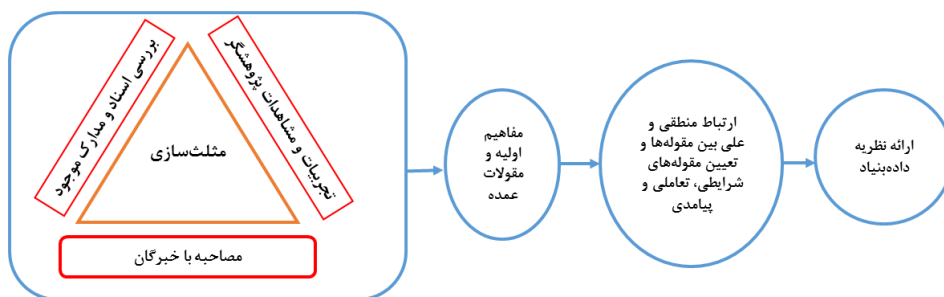
در مرحله کدگذاری محوری، یکی از طبقه‌ها را به عنوان طبقه محوری انتخاب کرده، آن را تحت عنوان پدیده محوری در مرکز فرآیند، مورد کاوش قرار دادیم و ارتباط سایر طبقه‌ها را با آن مشخص می‌کند. ارتباط سایر طبقه‌ها با طبقه محوری در پنج عنوان می‌تواند (شرایط علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، تعاملات و پیامد) می‌تواند برقرار شود (کوربین و اشتراوس، ۱، ۲۰۰۸).

جدول ۲: نتایج کدگذاری محوری مفاهیم دریافتی از فرایند مصاحبه

کدبندی محوری	کد متمرکز / ثانویه	نشانگر
روانشناختی	انگیزشی	P1, p3, p2,p4,p6,P10,P9
ظرفیت‌های فیزیکی	توسعه اماکن ورزشی	P1,p4,p6,p3,p5,P7
	استعدایابی	p1, p5, p2,p3,p4,p6,P13
مالی	جبران خدمت مالی	P1, p2,p5,P12
	حمایت مالی	P2, p3,p4,p6, p8, p7,p13, p5,p12,p10
تخصص‌گرایی	تخصص‌گرایی در نیروی انسانی	P1, P4, p5,p2,p6, p12,p13,p11
توسعه ورزش	توسعه ورزش	P2, P3,p8,p11,p12,p1,P4,p13
توانمندسازی	آموزش و توانمندسازی	P3,p8,p7,p9,P10,p11,P4,p5, P2
رشد اجتماعی	ارتقاء ارزش‌های اجتماعی	P1,p2,p3,p4,p7,p6,P11,P12,P13
سبک مدیریت	استفاده از سبک‌های مدیریتی	P1, p3, p4, p5,p6, P7,P8,P9
نظارت	نظارت و کنترل	P6,p5,p4,p1,P9,P10
آگاهی	اطلاع‌رسانی	P3, p2,p4,p5,p6,P11,P11
	مدیریت ارتباط	P5, p6,p4,p11,P7
هماهنگی	همسوسازی سبک‌های مدیریت	p1, p5, p4,p7,p6,P8,P3
نیروی انسانی	توسعه نیروی انسانی	P1,p3, p2,p4,p10,P7,P9,P13
قانون‌گذاری	حمایت قانونی	P10, p5,p2,p1,p4
برنامه‌ریزی	برنامه‌ریزی	p3, p4,p5,p6,P8,P9,P10,P11
	تحقیق و پژوهش	P8,p9,p6,p3,p10,P11
سیاست‌گذاری	موانع سیاسی	P1,p4,p6,p3,p9,P9
ایمنی	حفظ امنیت افراد	P1,p3, p2,p4,p13,p6,P9,P10,P11
	ایمنی اماکن	P1,p3,p2,p4,P8
توسعه ساختاری	توسعه ساختارهای سازمانی	P1,p4,p6,p8,p12
	چابکی سازمان	P8,p9,p11
فرهنگ‌سازی	برنامه‌های فرهنگی	P3,P8P9,P10,P11,P4,P2
سلامت	ارتقای سلامت و بهداشت	P1,P9,P3,P10,P11

کدگذاری گزینشی

در مرحله کدگذاری گزینشی، همراه با بررسی دقیق داده‌ها و کدگذاری دو مرحله قبل، پژوهشگر در عمق داده‌ها به تحلیل پرداخته و آنها را در قالب نظریه‌ای که همان نظریه داده بنیاد و هدف اصلی پژوهش برای درک موقعیت بوده است ارائه می‌دهد (کرسول و پلانو کلارک ۱، ۲۰۰۶). در این فرآیند، محقق بعد از تعیین مقوله هسته‌ای، سایر مقولات حول مقوله محوری را در قالب یک مدل پارادایمی ترسیم می‌کند. این مدل باید دارای سه بعد شرایط، استراتژی و پیامد باشد. پس از آن، این شرایط می‌توانند در قالب سه زیر مجموعه شرایط علی، شرایط زمینه‌ای و شرایط مداخله‌گر به نمایش درآید (طیبی، ۱۳۹۸). این مراحل در جدول ۳ نشان داده شده است.

شکل ۲: مراحل انجام فاز کیفی

جدول ۳: نتایج کدگذاری گزینشی مفاهیم دریافتی از فرایند مصاحبه

کدبندی نظری	کدبندی محوری	کد متمرکز/ ثانویه	نشانگر
عوامل علی	روانشناختی	انگیزشی	P1, p3, p2,p4,p6,P10,P9
عوامل زمینه‌ای	ظرفیت‌های فیزیکی	توسعه اماکن ورزشی	P1,p4,p6,p3,p5,P7
		استعدایابی	p1, p5, p2,p3,p4,p6,P13
عوامل علی	مالی	جبران خدمت مالی	P1, p2,p5,P12
		حمایت مالی	P2, p3,p4,p6, p8, p7,p13, p5, p12 , p10
عوامل راهبردی	تخصص‌گرایی	تخصص‌گرایی در نیروی انسانی	P1, P4 , p5,p2,p6, p12,p13,p11
پیامدها	توسعه پایدار ورزش	توسعه ورزش	P2, P3,p8,p11,p12,p1,P4,p13
عوامل راهبردی	توانمندسازی	آموزش و توانمندسازی	P2, P3,p8,p7,p9,P10,p11,P4,p5
پیامدها	رشد اجتماعی	ارتقاء ارزش‌های اجتماعی	P1,p2,p3,p4,pv,p6,P11,P12,P13
عوامل علی	سبک مدیریت	استفاده از انواع سبک‌های مدیریتی	P1, p3, p4, p5,p6, P7,P8,P9
عوامل مداخله‌گر	نظارت	نظارت و کنترل	P6,p5,p4,p1,P9,P10
		اطلاع‌رسانی	P3, p2,p4,p5,p6,P11,P13
پیامدها	آگاهی	مدیریت ارتباط	P5, p6,p4,p11,P7
		همسوسازی سبک‌های مدیریت	p1, p5, p4,pv,p6,P8,P3
عوامل راهبردی	توسعه کارکرد نیروی انسانی	توسعه نیروی انسانی	P1,p3, p2,p4,p10,P7,P9,P3
عوامل علی	قانون‌گذاری	حمایت قانونی	P10, p5,p2,p1,p4
شرایط زمینه‌ای	فرهنگ‌سازی	برنامه‌های فرهنگی	P3,P8P9,P10,P11,P4,P2
		برنامه‌ریزی	p3, p4,p5,p6,P8,P9,P10,P11
عوامل راهبردی	سیاست‌گذاری	تحقیق و پژوهش	P8,p9,p6,p3,p10,P11
		رفع موانع سیاسی	P1,p4,p6,p13,p9,P11
پیامدها	ایمنی	حفظ امنیت افراد	P1,p3, p2,p4,p13,p6,P9,P10,P11
		ایمنی اماکن	P1,p3,p2,p4,P8
عوامل راهبردی	توسعه ساختاری	توسعه ساختارهای سازمانی	P1,p4,p6,p8,p12
		چابکی سازمانی	P8,p9,p11
پیامدها	سلامت	ارتقای سلامت و بهداشت	P1,P9,P3,P10,P11

با توجه به نتایج به‌دست آمده از جدول شماره ۱ مشخص می‌شود که مصاحبه‌شوندگان هر کدام به چند مورد از مؤلفه‌های اصلی پدافند غیرعامل ورزش کشور اشاره کردند. نکات ثبت شده در جدول شماره ۱ در ۲۵ طبقه یا مفهوم مؤثر بر پدافند

غیرعامل قرار گرفته است. که در این بین طبقات برنامه‌ریزی، توانمندسازی، رشد اجتماعی، ایمنی و تخصص‌گرایی بیشترین فراوانی را در بین طبقات داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری

یکی از اصول مهم و نهایی فرایند پژوهش، رسیدن به نقطه عطفی است که به نوعی از نتایج پژوهش استفاده می‌شود و به تفسیر این نتایج پرداخته می‌شود. در بحث موضوعی نتایج این پژوهش می‌توان دسته‌بندی موضوعی را لحاظ قرار داد تا مؤلفه‌های پدافند غیرعامل ورزش کشور کاملاً آشکار شوند. در ابتدای پژوهش، با بررسی مطالعات گذشته به عواملی برمی‌خوریم که زمینه گسترش پدافند غیرعامل ورزش کشور را فراهم می‌کنند که نشان دهنده موردی بودن و فقدان کل نگرایی به این موضوع است. برای بررسی جامع عوامل توسعه پدافند غیرعامل ورزش کشور، مبانی نظری پژوهش‌های پیشین و همچنین، دیدگاه‌های متخصصان و صاحب‌نظران این موضوع می‌توانند به دارا بودن ساختار کلی این طرح در کشور کمک کنند تا زیر ساخت‌های پدافند غیرعامل ورزش کشور بر اساس مبانی صحیح پی‌ریزی شوند. در نتیجه این مرحله، سؤال‌هایی برای پرسش از متخصصان در فرایند مصاحبه، انتخاب شدند. سؤال‌ها در بیست و پنج دسته تعاریف و مفاهیم رایج عوامل تأثیرگذار بر پدافند غیرعامل ورزش کشور، (۱) عوامل انگیزشی، ۲) توسعه اماکن ورزشی، ۳) جبران خدمات مالی، ۴) تخصص‌گرایی در نیروی انسانی، ۵) توسعه ساختارهای سازمانی، ۶) آموزش و توانمندسازی، ۷) ارتقاء ارزش‌های اجتماعی، ۸) استفاده از سبک‌های مدیریتی، ۹) نظارت و کنترل، ۱۰) حمایت مالی، ۱۱) اطلاع رسانی، ۱۲) مدیریت ارتباط، ۱۳) کشف و پرورش استعدادها، ۱۴) همسوسازی سبک‌های مدیریت، ۱۵) توسعه نیروی انسانی، ۱۶) توسعه ورزش، ۱۷) برنامه‌ریزی، ۱۸) حفظ امنیت افراد و اماکن ورزشی، ۱۹) ایمنی اماکن، ۲۰) فرهنگ‌سازی، ۲۱) سلامت، ۲۲) حمایت قانونی، ۲۳) موانع سیاسی، ۲۴) تحقیق و پژوهش، ۲۵) چابک‌سازی سازمان‌های ورزشی) از دیدگاه متخصصان به صورت نیمه‌ساختار یافته پرسیده شدند. در مرحله اول، ۱۵ تن از متخصصان این رشته و صاحب‌نظران این موضوع با در نظر گرفتن مؤلفه‌هایی نظیر انجام پژوهش‌های پیشین در این حوزه، زمینه اجرایی در پدافند غیرعامل ورزش کشور، حضور و نقد فعال در این حوزه و تألیف کتب و منابع پدافند غیرعامل شناسایی شدند که با پیگیری پژوهشگران با ۱۵ نفر از قبل هماهنگ شد. در فرایند اجرا، پس از انجام ۱۱ مصاحبه، فرایند مصاحبه تقریباً به اشباع نظری رسید که جهت اطمینان بیشتر تا ۱۳ مورد ادامه یافت. بحث در مورد نتایج به صورت زیر است در این مرحله، ۱۷۶ گویه شناسایی شدند و به صورت باز کدگذاری شدند. مصاحبه شونده‌ها ۲۵ نشان با مفهوم در دسته اول یعنی تعاریف و مفاهیم رایج پدافند غیرعامل ورزش کشور را بیان کردند. در مطالعات پیشین نظیر بابائیان و اخلاقی (۱۳۹۶) و کشاورز (۱۳۹۶) به برخی از این عوامل به صورت موردی اشاره شده بود و از این نظر همسو با نتایج این پژوهش است. در ادامه کدگذاری در مرحله محوری مصاحبه شونده‌ها ۲۰ نشان با مفهوم رایج پدافند غیرعامل ورزش کشور را بیان کردند و در مراحل پایانی مصاحبه از متخصصان در کدگذاری گزینشی برای رسیدن به برنامه مدون، ۲۰ نشان شناسایی شدند که طبق نتایج پژوهش خدادادکاشی و کریم‌نیا (۱۳۹۵) می‌توان بیان کرد که برنامه‌ای برای رساندن به هدف نهایی انجام نمی‌گیرد؛ مگر با داشتن راهبرد اجرایی که از بخش‌هایی نظیر توسعه ورزش، ایمنی ورزش، آگاهی و اطلاع‌رسانی تشکیل می‌شود. در ادامه به راهبردها و موارد توسعه اشاره می‌شود. در نظر گرفتن این راهبردها با روش‌های اجرایی مناسب، می‌تواند بسیاری از مشکلات مربوط به امنیت و ایمنی ورزش کشور را رفع کند.

از نگاه صاحب‌نظران این پژوهش، در مرحله کدگذاری انتخابی، نظریه داده بنیاد مقولات عمده استخراج شد که ۱۹ عامل به‌عنوان عوامل تأثیرگذار بر پدافند غیرعاملی ورزش کشور مشخص شد. با نگاهی اجمالی به مقوله‌ها، در مرحله اول می‌توان درک کرد که عوامل به وجود آورنده مقوله‌های محوری، هدف اول سیاست‌گذاری باید قرار گیرند تا با مرتفع کردن این عوامل بتوان به توسعه پدافند غیرعامل ورزش کشور رسید. طبقه محوری، معمولاً پدیده مورد بررسی پژوهش است که در این پژوهش، پدافند غیرعامل ورزش کشور می‌باشد. بر این اساس آن را به‌عنوان طبقه محوری در نظر گرفته و سایر طبقات را

به عنوان مقولات شریطی (علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر، استراتژی و پیامدی) بررسی کردیم.

به علت به وجود آمدن مقوله محوری، به تحلیل کدهای خروجی از مرحله اول با عنوان **شرایط علی** می‌پردازیم.

شرایط علی؛ در این پژوهش، شامل عوامل مالی، قانونگذاری، روانشناختی و سبک‌های مدیریتی است. از نگاه صاحب‌نظران این پژوهش این مقولات دارای مفاهیم می‌باشد. در شرایط علی عامل مالی که با پژوهش مروی اصفهانی و همکاران (۱۳۹۶) همسو است شامل دو مفهوم جبران خدمات و حمایت مالی می‌باشد و عامل قانون‌گذاری که با پژوهش مروی اصفهانی و همکاران (۱۳۹۶) و یحیی و همکاران (۲۰۲۱) همسو است، شامل یک مفهوم حمایت قانونی می‌باشد. عامل روانشناختی که با پژوهش مروی اصفهانی و همکاران (۱۳۹۶) و قنبری و حکاک‌زاده (۱۳۹۹) همسو است، شامل یک مفهوم انگیزشی می‌باشد و عامل سبک‌های مدیریتی که با پژوهش مرادی سیاسری و همکاران (۱۳۹۵)، سعیدی مجد و همکاران (۱۳۹۹)، یحیی و همکاران (۲۰۲۱) و واسیلیوس و همکاران (۲۰۱۹) همسو است، شامل یک مفهوم استفاده از انواع سبک‌های مدیریتی می‌باشد. در مورد عامل مالی می‌توان گفت از اساسی‌ترین موارد پایداری و توسعه در امور اجرایی وجود منبع درآمدی منظم و پایدار است. تا بتواند جبران خدمت کارکنان و مجریان طرح‌ها را بنماید و منابع، صندوق‌ها و بودجه‌های اختصاصی برای حمایت‌های مالی از انواع اقدامات کنونی و توسعه‌ای در آینده را داشته باشد. همچنین از نظر محققین وجود قوانین راهگشا با قانون‌گذاری صحیح و مقتضی موجب حمایت قانونی از ورزشکاران و آحاد جامعه ورزش و رفع موانع قانونی پیش روی توسعه حائز اهمیت است. عامل روانشناختی نشان دهنده نقش عوامل روانشناختی در توسعه پدافند غیرعامل در ورزش است، یکی از محورهای اساسی که در بحث مشارکت افراد حائز اهمیت است بحث انگیزشی است. در تبیین این یافته می‌توان چنین بیان کرد که اعمال مختلف افراد را تحریک، تقویت و هدایت می‌کند. در بحث‌های روانشناختی این که چگونه رفتار افراد تحریک می‌شود تجزیه و تحلیل می‌گردد و علل پیچیده و حالت‌های متفاوت آن در افراد بررسی می‌گردد، تا جهت نیاز به توسعه، کنترل و تعدیل رفتار خاصی به کار روند، وجود عامل روانشناختی و مفهوم انگیزش حاکی از اهمیت تقویت انگیزه و برانگیختگی برای ایجاد رفتار صحیح و همسوی در مردم و جامعه ورزشی را در جهت توسعه پدافند غیرعامل در ورزش است. عامل سبک‌های مدیریتی شامل مفهوم استفاده از انواع سبک‌های مدیریتی است و بیانگر این واقعیت است که وجود سبک‌های مدیریتی متناسب و انواع رویکرد اقتضائی، استراتژیک، کارآمد و مدیریت اطلاعات و ارتباطات قوی و مناسب در سطوح کلان عملیاتی و خرد نقش اساسی در اجرای تمامی برنامه‌ها، به خصوص برنامه‌های کلان و کشوری دارد.

شرایط زمینه‌ای، دسته‌ای دیگر از مقوله‌ها هستند که اثرگذاری بر مقوله پدافند غیرعامل ورزش کشور را به صورت درونی انجام می‌دهند. با دسته‌بندی کدهای خروجی از مرحله کدگذاری باز در مرحله اول، دو دسته مقوله‌های به وجود آورنده شرایط زمینه‌ای شناسایی شدند. در دسته اول شرایط زمینه‌ای، عامل ظرفیت‌های فیزیکی قرار دارد که شامل دو مفهوم استعدادیابی و عامل زیرساخت‌های فیزیکی که همان مفهوم توسعه اماکن ورزشی است و با پژوهش مروی اصفهانی و همکاران (۱۳۹۶)، مرادی سیاسری و همکاران (۱۳۹۵)، سعیدی مجد و همکاران (۱۳۹۹) و رضایی نیارکی، رضایی (۱۳۹۹) همسو است. داشتن نیروی انسانی مستعد یکی از اصلی‌ترین معیارهای توسعه سازمان‌هاست، کشف و پرورش استعدادها مسیر سریع ترقی و توسعه برنامه‌هاست، وجود افراد مستعد در سازمان‌ها و ساز و کارهای شناسایی افراد مستعد و پرورش آنها عامل زمینه‌ای توسعه پدافند غیرعامل در ورزش است. همچنین وجود امکانات و تجهیزات ورزشی در همه جای دنیا حق شهروندی محسوب می‌شود. در این مطالعه توسعه زیرساخت‌های ورزشی، بهینه‌سازی فضاهای موجود، استفاده از فضاهای چند منظوره، برنامه‌های استراتژیک در خصوص طراحی و مدیریت تجهیزات و امکانات از مهم‌ترین عوامل مقوله زمینه‌ای در توسعه ورزش می‌باشد. در نظام‌های کنونی توسعه امکانات و ارتقای اماکن ورزشی یکی از اهداف عمده سازمان‌های متولی ورزش می‌باشد. به همین دلیل در نظر گرفتن راهکارهای مدیریتی مناسب به منظور ایجاد فضاها و امکانات بارور هم از لحاظ علمی و هم از لحاظ عملی ضروری به نظر می‌رسد. مهم‌ترین عوامل شناسایی شده در زمینه امکانات و تجهیزات ورزشی شامل فراهم‌سازی زیرساخت‌ها، دسترسی و حمل و نقل می‌باشد. فراهم‌سازی زیرساخت‌های ورزشی باعث افزایش مشارکت ورزشی، توسعه و حفظ ورزش در جامعه خواهد شد. به همین دلیل همه نوع زیرساخت ورزشی اعم از سخت‌افزاری و نرم‌افزاری اثر مثبتی بر

مشارکت ورزشی خواهند داشت. در این خصوص یکی از مهم‌ترین مشکلات موجود استقرار نامناسب فضاهای ورزشی در میان سایر کاربری‌های شهری است. حل این مشکلات به برنامه‌ریزی و مدیریت در زمینه مکان‌یابی و ساماندهی فضاهای ورزشی و مطالعات پیچیده و اساسی امکان‌سنجی نیاز دارد. برای حل این مشکل تمام دستگاه‌ها باید هماهنگی لازم را بکار ببرند. که توسعه حمل و نقل عمومی نیز یکی از آنها است. دسته دوم شرایط زمینه‌ای عامل فرهنگ‌سازی که شامل مفهوم برنامه‌های فرهنگی است و با پژوهش مروی اصفهانی و همکاران (۱۳۹۶)، مرادی سیاسی و همکاران (۱۳۹۵)، سعیدی مجد و همکاران (۱۳۹۹) و واسیلیوس و همکاران (۲۰۱۹) همسو است. وجود باور و اعتقاد در نیاز به ایمنی و امنیت در فرهنگ مردم این کشور نقش مهمی در پذیرش و توسعه پدافند غیرعامل دارد. اجرای برنامه‌های فرهنگی راهکار مناسبی جهت تداوم فرهنگ‌سازی در خصوص پدافند غیرعامل در ورزش است. شناسایی، ارزش‌گذاری سرمایه‌ها، دارایی‌های فرهنگی کشور مطابق اسناد بالادستی بررسی علل و آسیب و چالش‌های فرهنگ عمومی در فضای ورزشی کشور، نهادینه‌سازی اصول، الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در برنامه و پروژه‌های توسعه فرهنگ و هنر کشور، استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی قابلیت‌ها و توانمندی‌های هنرمندان، انجمن‌ها، سرمایه‌گذاران و اصحاب فرهنگ و هنر در نهادینه‌سازی پدافند غیرعامل، ساماندهی نظام مدیریت فرهنگی در برابر آسیب‌های اجتماعی و چالش‌های نوین در فضاهای سایبری، تقویت قدرت و تاب‌آوری فرهنگ در راستای خنثی‌سازی تهدیدات و سناریوهای فرهنگی دشمن در جامعه ورزش، از جمله اقدامات در زمینه فرهنگ‌سازی است.

شرایط مداخله‌گر، شرایطی نظیر فراهم‌کننده‌های بیرونی یا بسترهای زمینه‌ای بیرونی هستند که در این زمینه راهبردها به صورت اجرایی ثمربخش هستند. شرایط مقوله‌های کنترل و نظارت و هماهنگی به‌عنوان شرایط مداخله‌گری عمل می‌کند که در جهت بهبود پدیده مورد بررسی یعنی پدافند غیرعاملی ورزش کشور عمل می‌کنند. این عوامل با پژوهش رضایی نیارکی، رضایی (۱۳۹۹)، مرادی سیاسی و همکاران (۱۳۹۵)، سعیدی مجد و همکاران (۱۳۹۹) و پالوما و همکاران (۲۰۲۰) همخوانی دارد. در شرایط مداخله‌گر عامل نظارت شامل یک مفهوم نظارت و کنترل می‌باشد و عامل هماهنگی که با مطالعه مروی اصفهانی و همکاران (۱۳۹۶) همسو است، شامل مفهوم همسوسازی سبک‌های مدیریتی می‌باشد و عامل سیاست‌گذاری شامل مفهوم رفع موانع سیاسی است. شاید به جرأت بتوان ادعا کرد انجام هیچ فعالیتی در سازمان، توفیق نخواهد یافت مگر آن که کنترل‌های لازم نسبت به آن به عمل آمده باشد. به کمک کنترل است که مدیریت نسبت به نحوه تحقق هدف‌ها و انجام عملیات آگاهی و قدرت پیگیری و سنجش و اصلاح آنها را پیدا می‌کند. بازرسی و نظارت در سازمان‌ها و جوامع دارای سابقه طولانی بوده و از مهم‌ترین وظایف و دغدغه‌های مدیران با تجربه است و این امر بیانگر اهمیت بازرسی و نظارت در صیانت، دوام و بقاء سازمان‌ها است. بدیهی است ضرورت وجود نظارت و توصیه به ایجاد یک سیستم نظارتی به معنای بی‌اعتمادی به کارکنان سازمان‌ها نیست بلکه برای داشتن یک سازمان سرآمد، نظارت هم لازم است و مسئله‌ای که حائز اهمیت است نحوه‌ی نظارت و بازرسی است تا از فساد احتمالی در سیستم پیشگیری شود و موجبات ارتقاء و سرآمدی سازمان نیز فراهم گردد.

برای جلوگیری از تداخل مسئولیت و ایجاد وحدت عمل در روند کلی حرکت سازمان هماهنگ نمودن عملیات واحدهای مختلف یک سازمان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. سازمان برای نائل شدن به اهداف مورد نظرش نیاز به چارچوبی دارد که فعالیت‌های افراد مختلف سازمان را هماهنگ نموده و ارتباط مناسبی بین آنها برقرار کند. همین که تعداد پرسنل یک سازمان از چند نفر تجاوز نمود هماهنگ نمودن فعالیت‌های آنان امری اجتناب‌ناپذیر است. به خصوص زمانی که سازمان از وسعت و بزرگی نیز برخوردار باشد، در این وضعیت بدون هماهنگی مناسب و ایجاد ارتباطات منطقی میان وظایف افراد مختلف سازمان تحقق هدف‌های مشترک به دشواری میسر می‌گردد. همچنین سیاست‌گذاری‌های صحیح به منظور رفع موانع سیاسی، حفظ فضاهای ورزشی به دور از سیاست‌زدگی و داشتن خط‌مشی و دیپلماسی مناسب قطعاً سوق دهنده، راهگشا و موجب بسیاری از پیشرفت‌های فردی و ملی در ورزش کشور خواهد بود. این عامل نیز به نوبه خود تأثیر به‌سزایی در پایداری ورزش و افزایش امنیت جامعه ورزشی خواهد داشت.

راهبردها نتیجه تمامی مراحل گذشته در مدل پارادایمی بررسی عوامل توسعه هستند که با این راهبردها می‌توان تمامی موارد مراحل قبل را پوشش داد و به نوعی به سرانجام موفقیت‌آمیز دست یافت. در این پژوهش تخصص‌گرایی، توانمندسازی، توسعه نیروی انسانی، برنامه‌ریزی و توسعه ساختاری به‌عنوان استراتژی برای کنترل و پاسخ به پدیده مورد بررسی، در نظر گرفته شده‌اند. در شرایط راهبردی و یا استراتژی عامل تخصص‌گرایی شامل یک مفهوم استفاده از نیروی متخصص، عامل توانمندسازی شامل یک مفهوم آموزش و توانمندسازی و عامل توسعه نیروی انسانی شامل یک مفهوم توسعه نیروی انسانی می‌باشد. عامل برنامه‌ریزی شامل دو مفهوم برنامه‌ریزی و تحقیق و پژوهش می‌باشد و عامل توسعه ساختاری شامل دو مفهوم توسعه ساختارهای سازمانی و چابک‌سازی سازمانی می‌باشد. عامل تخصص‌گرایی و توانمندسازی این یافته با پژوهش سعیدی مجد و همکاران (۱۳۹۹) همسو می‌باشد. بهترین راه برای ساختن سازمانی که برانزده آینده باشد، ساختن سازمانی است که برانزده انسان باشد. بنابراین یکی از مهم‌ترین اقدامات انجام گرفته برای پدافند غیرعامل ورزش، آموزش و توانمندسازی سطوح مختلف کارکنان و مسئولین این عملیات در مواجهه با تهدیدات و بحران دانست. امروزه دیگر کارکنان سازمان، ابزار موفقیت مدیر نیستند و به‌عنوان سرمایه‌های سازمان به گردانندگان اصلی کار و شرکای سازمان تبدیل شده‌اند. برای دستیابی به این ویژگی‌ها سازمان باید مهم‌ترین منبع و عامل رقابتی خود یعنی نیروی انسانی را توانمند سازد. آموزش یا در معنای فراگیرتر آن، توانمندسازی کارکنان هم برای فرد، هم برای سازمان است. آموزش یک وظیفه اساسی در سازمان‌ها و یک فرآیند مداوم و همیشگی است و امری موقتی و تمام شدنی نمی‌باشد. کارکنان در هر سطحی از سطوح سازمان، اعم از مشاغل ساده یا مشاغل پیچیده محتاج آموزش و یادگیری و کسب دانش و مهارت‌های جدید هستند و باید همواره برای بهتر انجام دادن کار خود از هر نوع که باشد، روش‌ها و اطلاعات جدیدی کسب نمایند. همچنین توانمندسازی در کارکنان شرایطی را ایجاد می‌کند که آنان زندگی کاری خود را در پرتو آن کنترل می‌کنند و به رشد کافی برای پذیرش مسئولیت‌های بیشتر در آینده دست می‌یابند (به داغی و همکاران، ۱۳۹۳).

عامل توسعه نیروی انسانی این یافته نیز با پژوهش سعیدی مجد و همکاران (۱۳۹۹) و مروی اصفهانی و همکاران (۱۳۹۶) همسو می‌باشد. ریشه بحث‌های پدافند غیرعامل به نیازهای انسان برای زندگی بر می‌گردد با مروری بر هرم نیازهای انسانی نقش بسیار مهم خواسته ایمنی و امنیت آشکار است. پدافند غیرعامل به منظور تأمین ایمنی و امنیت انسان در برابر پتانسیل‌های بروز خطر می‌باشد. توسعه منابع انسانی برای تمام سازمان‌هایی که می‌خواهند پویا و رشدمحور باشند بسیار پراهمیت خواهد بود؛ تمرکز بر همه جوانب توسعه منابع انسانی توجه به پیشرفت، پرورش، آموزش، مدیریت نیروهای سازمان و ... به ساخت محیط کاری فوق‌العاده کمک خواهد کرد، محیط کاری که سازمان و تک‌تک کارمندان اهداف شغلی خود را در آن تحقق یافته می‌یابند. سازمان‌های سالم بر توسعه منابع انسانی اعتقاد داشته و تمام اصول آن را مورد نظر قرار می‌دهند. از دیدگاه پدافند غیرعامل در ورزش کلید موفقیت توسعه منابع انسانی، همراهی و هم‌افزایی است. هرچه بیش‌تر در کنار هم وقت بگذرانید، تبادل نظر کنید، ایده‌های مطالعاتی خود را به اشتراک بگذارید، سرعت پیشرفت و همین‌طور روحیه تیم چند برابر خواهد شد (اخوان، ۱۳۹۰).

عامل برنامه‌ریزی این یافته با پژوهش غفوری و همکاران (۱۳۹۵)، مروی اصفهانی و همکاران (۱۳۹۶) و کشاورز و همکاران (۱۳۹۶) همسو می‌باشد. سراسر تاریخ طراحان همواره برنامه‌ریزی را به‌عنوان بخشی از کار خود در نظر گرفته‌اند. این امر شامل محافظت در مقابل شرایط جوی و باد و باران و نیز ایجاد امنیت در برابر گزند افرادی که قصد آسیب رساندن به آنها را داشتند می‌شود. از پایان جنگ جهانی دوم در بسیاری از کشورهای جهان پدافند غیرعامل به‌عنوان راهکار غیرمسلحانه در جهت کاهش آسیب‌پذیری تأسیسات شهری، تجهیزات زیر بنایی و نیروی انسانی مطرح شده و مورد توجه قرار گرفته است. به‌عنوان مثال در شوروی سابق: بررسی برنامه‌های آن به وضوح نشان می‌دهد که از نظر پیمان ورشو، دفاع غیرعامل نقش مهمی در تهیه مقدمات امنیت کشورها دارد. در پیمان نانو در داخل ستادهای نانو در بروکسل یک سازمان غیرنظامی مخصوص برنامه‌ریزی فوری و اضطراری وجود دارد وظیفه آن انجام برنامه‌ریزی غیرنظامی می‌باشد. در سوئیس تمام شهروندان سوئیسی مجبورند که در سازمان‌های دفاع نظامی یا دفاع غیرعامل خدمت کنند. هدف اساسی برنامه دفاع

غیرعامل در این کشور داشتن یک پناهگاه برای هر شهروند است. در زلاندو دستور کار مدیریت اضطراری دفاع شهری دامنه وسیعی از پیشنهادات و خدمات را در بخش دفاع غیرعامل جهت ارزیابی و کنترل مدیریت بحران و هدایت و کنترل منابع در دسترس به هنگام وقوع حوادث در سطح ارائه نموده است (کیانی و سالاری، ۱۳۹۳).

توسعه ساختاری عاملی است که با پژوهش واسیلیوس و همکاران (۲۰۱۹)، سعیدی مجد و همکاران (۱۳۹۹)، مروی اصفهانی و همکاران (۱۳۹۶) همسو می‌باشد. در عصر ما در رابطه با پدافند غیرعامل، برای بقاء و پیشرفت و حتی حفظ وضع موجود، می‌بایست جریان نوآوری و توسعه‌گرایی را در سازمان تداوم بخشید تا از رکود و نابودی آن جلوگیری شود. نوع ساختارهای یک سازمان می‌تواند از جمله عناصر و عوامل تأثیرگذار بر توسعه و پیشرفت یک سازمان به شمار آید زیرا سازمان‌هایی با نوع ساختار ثابت با سازمانی‌های دارای ساختار پویا کاملاً متفاوت از یکدیگر هستند. ساختار سازمان مجموعه راه‌هایی است که طی آن فعالیت‌های سازمان به وظیفه‌های شناخته شده تقسیم و میان این وظیفه‌ها هماهنگی ایجاد می‌شود. توسعه ساختارهای سازمانی منجر به تغییرات وسیع در جایگزینی ساختارهای سنتی، متمرکز و غیرفعال با ساختارهای سازمانی پویا، فعال، مشارکتی و خود مدیریتی گردید. ساختار سازمانی نشان دهنده سطوحی است که در سلسله مراتب اداری وجود دارد و نیز حیطه کنترل مدیران یا سرپرستان را مشخص می‌نماید. به‌طور کلی هدف از ساختار سازمانی هماهنگی نیروی انسانی و منابع موجود در جهت افزایش کارایی و اثربخشی سازمان است (به داغی و همکاران، ۱۳۹۳).

همچنین عامل چابک‌سازی با پژوهش آزادی (۱۳۹۸) و پالوما و همکاران (۲۰۲۰) همسو می‌باشد. ادامه حیات سازمان‌ها تنها در گرو حذف فرآیندهای غیرضروری و چابک‌سازی مجموعه، به منظور پاسخ سریع‌تر و بهتر به شرایط جدید و نیازهای متغیر است. روز به روز سرعت تغییرات بیش‌تر می‌شود. کسب و کارها باید همواره خود را با شرایط جدید وفق دهند ولی این تطبیق‌های سریع برای کسب و کارهای سنتی با سازمان‌های طول و دراز و فرآیندهای پیچیده ممکن نخواهد بود. با وجود مزایای بسیار چابک‌سازی هنوز هم سازمان‌های بسیاری تمایلی به اجرای آن ندارند. آنها می‌دانند که مشتریانشان فرار هستند و نیازهایشان به سرعت تغییر می‌کند، اما برای پاسخ سریع به این نیازها از سازمان‌بندی مجدد مجموعه واهمه دارند (آزادی، ۱۳۹۸).

در نتیجه اگر این فرایندها خروجی مناسبی داشته باشند، می‌توانند منجر به پیامدهایی شوند که به توسعه پدافند غیرعامل ورزش کشور کمک شایانی کنند. در این پژوهش مقوله‌های سلامت، ایمنی، توسعه پایدار، آگاهی و رشد ارزش‌های اجتماعی مانند افزایش حس وطن پرستی، حس نوع دوستی، همدلی و همبستگی، قانونمندی و اخلاق‌مداری و... به‌عنوان پیامد و نتیجه حاصل از توسعه پدافند غیرعامل در ورزش کشور در نظر گرفته شده است. این عوامل با پژوهش مرادی سیاسی و همکاران (۱۳۹۵)، مرادی سیاسی و همکاران (۱۳۹۹)، سعیدی مجد و همکاران (۱۳۹۹)، یحیی و همکاران (۲۰۲۱) و پالوما و همکاران (۲۰۲۰) همخوانی دارد. مقوله سلامت و ایمنی افراد جامعه به عهده نهادهای خاصی است که فعالیت این نهادها مسئولیت افراد جامعه در قبال سلامت و ایمنی خود را نمی‌کند، پدافند غیرعامل مسیری است که احاد جامعه را به خودآگاهی در خصوص حفظ سلامتی و امنیت می‌رساند و دستیابی به نیاز اساسی افراد جامعه را قطعی‌تر می‌سازد، در چنین جامعه‌ای افراد بعد از تأمین نیازهای اولیه ایمنی و سلامت در مسیر رشد و شکوفایی قرار می‌گیرند. جامعه‌ای که افراد آن در تأمین امنیت جامعه و هموعان خود در تلاش باشند در مسیر رشد ارزش‌های انسانی مانند همدلی و همبستگی قرار می‌گیرند و موجب وحدت جامعه خود می‌شوند. این وحدت وقتی حاصل همکاری و نوع دوستی و وطن پرستی افراد جامعه باشد توسعه و پیشرفت جامعه را در تمامی بخش‌ها مانند حوزه ورزش را به همراه خواهد داشت، بخشی حساس با جمعیت بالای درگیر در آن که توسعه و پیشرفت آن موجب ارتقای سطح سلامت روحی و جسمی و نشاط احاد جامعه است و توسعه فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی پایدار کشور را به دنبال دارد.

ارتباطاتی که در مدل پارادایمی وجود دارد، نشان دهنده وابسته بودن برخی از عوامل به یکدیگر است که در برخی از مقوله‌ها تجمیع شده‌اند و در برخی دیگر به تنهایی مطرح شده‌اند. پژوهشگران این مقاله سعی در به‌وجود آوردن چهارچوب طراحی پدافند غیرعامل در ورزش داشته‌اند که از ابعاد مختلفی تشکیل می‌شود. یکی از این ابعاد، بررسی عوامل توسعه بوده

است که به طراحی مدل پدافند غیرعامل کمک می‌کند. با ایجاد و تسهیل این مدل و گام‌های توسعه‌ای نهایی می‌توان به تمامی ابعاد تأثیرگذار در مشارکت دست یافت تا در آینده با صلاحدید مسئولان به شرایط اجرا نزدیک شود.

منابع

- اخوان، پیمان؛ درویش‌زاده، مرضیه (۱۳۹۰). «ارائه چارچوب مدیریت بحران مبتنی بر مکاتب فکری مدیریت دانش ایران در بحران زلزله»، نشریه علوم فناوری اطلاعات، دوره ۲۷، شماره ۱.
- آذریان، رضا؛ قره‌باغی، حامد (۱۳۹۸). پدافند غیرعامل، انتشارات قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء(ص) آجا.
- آزادی، نیلوفر (۱۳۹۸). «عوامل مؤثر بر طراحی نظام صنفی ورزش جمهوری اسلامی ایران»، همایش تربیت بدنی و سلامت و اولین کنگره مدیریت ورزشی دانشگاه گیلان، ۵۹-۹۷.
- اسکندری، حمید (۱۳۹۰). دانستنی‌های پدافند غیرعامل ویژه مدیران و کارشناسان، تهران، انتشارات بوستان حمید.
- بابائیان، فینه، مهدی؛ اخلاقی، حبیب‌اله (۱۳۹۶). «راهکارهای رشد و توسعه ورزش کشتی از دیدگاه مدیران و کارشناسان کشتی»، اولین کنفرانس ملی علوم ورزش و یافته‌های کاربردی.
- به‌داغی، محمد؛ سعیدی، علی؛ مدیری، مهدی؛ هاشمی‌فشارکی، سیدجواد (۱۳۹۳). «بررسی مجموعه ورزشی از دیدگاه پدافند غیرعامل مطالعه موردی: ورزشگاه آزادی تهران»، ششمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت جامع بحران، مشهد، دبیرخانه دائمی کنفرانس بین‌المللی مدیریت جامع بحران.
- پاپی، سوتیریادو؛ ورلده، بوسخر (۱۳۹۹). ترجمه شهرام علم، احمد فلاحی، آرزو غفاری، مهدی‌آبادی، مریم منظمی، مبانی مدیریت ورزشی مدیریت ورزش قهرمانی، جهاد دانشگاهی، (دانشگاه شهید بهشتی).
- حسین دوست، ابولقاسم؛ مؤمنی، مجتبی (۱۳۹۷). پایان‌نامه: نقش بصیرت در خواص جامعه و تأثیر آن در پدافند غیرعامل فرهنگی از منظر اسلام و تاریخ، دانشکده علوم قرآنی اصفهان.
- حق‌جو، محمدرضا (۱۳۹۷). مبانی پدافند غیرعامل، مدیریت برنامه، بودجه و تشکیلات، دانشگاه مازندران.
- خداداد کاشی، فرهاد؛ کریم‌نیا، الهام (۱۳۹۵). «بررسی تأثیر عامل‌های اقتصادی و اجتماعی بر موفقیت ورزشی کشورها در بازی‌های المپیک (۲۰۱۲-۱۹۹۶)». تحقیقات مدل‌سازی اقتصادی، ۴۳-۶۷.
- خورشیدی، ابوالفضل؛ صادقی‌پور، نرگس (۱۳۹۶). «بررسی و تحلیل وضعیت تربیت‌بدنی و ورزش با تأکید بر احکام برنامه‌های پنجگانه توسعه»، معاونت پژوهش‌های اجتماعی- فرهنگی، دفتر: مطالعات فرهنگی.
- دانایی‌فرد، حسن؛ امامی، سیدمجتبی (۱۳۸۶). «استراتژی‌های پژوهش کیفی: تأملی بر نظریه‌پردازی داده‌بنیاد»، اندیشه مدیریت راهبردی (اندیشه مدیریت)، ۱ (۲): ۶۹-۹۷.
- رضایی نیارکی، محمدرضا؛ رضایی، نورمحمد (۱۳۹۹). «اولویت‌بندی عوامل زمینه‌ای مؤثر بر تأمین امنیت مسابقات لیگ برتر فوتبال ایران با رویکرد تحلیل سلسله مراتبی»، پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، ۱۳ (۵۱): ۸۳-۱۰۲.
- زرقانی، سیدهادی؛ اعظمی، هادی؛ نورانی جنیدآباد، الهه (۱۳۹۴). پایان‌نامه، نقش و جایگاه جمعیت در پدافند غیرعامل، دانشگاه فردوسی مشهد.
- زرقانی، سیدهادی؛ نورانی جنیدآباد، الهه (۱۳۹۲). «بررسی و تحلیل جایگاه جنگ نرم در پدافند غیرعامل با تأکید بر تهدیدات اجتماعی و فرهنگی»، همایش سراسری پدافند غیرعامل در علوم و مهندسی.
- سازمان پدافند غیرعامل کشور، قرارگاه پدافند اقتصادی (۱۳۹۴). درآمدی بر پدافند اقتصادی، نیلوفران.
- سعیدی مجد، نغمه؛ عبدالملکی، حسین؛ خدایاری، عباس (۱۳۹۹). «شناسایی و رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر امنیت اماکن ورزشی»، فصلنامه علمی پژوهش‌های حامی‌گری، مدیریت و بازاریابی ورزشی، دوره اول، پاییز، شماره سوم: ۲۶-۵۰.

- شاه منصوری، عزت‌اله؛ مظفری، سید امیر احمد (۱۳۸۵). «عوامل بروز بحران‌های ورزشی و روش پیشگیری از آنها در زمینه‌های نرم‌افزار و سخت‌افزار، جان افزار و رسانه‌ها»، پژوهش در علوم ورزشی ۱۲: ۸۷.
- طیبی، سیدامیرحسین (۱۳۹۸). «درآمدی بر روش تحقیق: رویه‌های استاندارد تحلیل داده‌های کیفی»، سیاست‌نامه علم و فناوری، ۷-۸
- فرقانی، زهرا (۱۳۹۳). «جایگاه فرهنگ در پدافند غیرعامل با تأکید بر کارکرد رسانه»، همایش ملی پدافند غیرعامل و علوم انسانی.
- قنبری، پونه؛ حکاک‌زاده، مینا (۱۳۹۹). «بررسی عوامل مؤثر در بهبود قابلیت‌های فضاهای ورزشی در راستای توسعه امنیت شهری»، نشریه مطالعات مدیریت ورزشی دوره ۱۲، خرداد ۱۳۹۹، شماره ۶۰: ۱۵۱-۱۶۸.
- کشاورز، حسین؛ خانزادی، مصطفی؛ چاله‌کای، علیرضا (۱۳۹۶). پایان‌نامه، بکارگیری پدافند غیرعامل در تحلیل و مدیریت ریسک در پروژه‌های ملی، مؤسسه آموزش عالی علوم و فنون آریان، دانشکده عمران.
- کیانی، اکبر؛ سالاری سردری، فرضعلی (۱۳۹۳). «تحلیل و اولویت‌بندی راهبردهای امنیت محیطی فضاهای شهر زابل»، فصلنامه دانش انتظامی سیستان و بلوچستان، تابستان ۱۳۹۹، دوره ۱۱: ۱۱۵-۱۴۲.
- محمدشفیعی، محمدرضا؛ محمدشفیعی، امیرحسین (۱۳۹۴). «بحران و راهکارهای مدیریتی آن»، دومین کنفرانس بین‌المللی پژوهش در علوم و تکنولوژی.
- مرادی سیاسری، غلامرضا؛ کارگر، غلامعلی؛ فرزاد، غفوری؛ یوسف، محمدی مقدم (۱۳۹۵). «ارائه الگوی عوامل تأثیرگذار بر امنیت رویدادهای ورزشی ایران»، فصلنامه انتظام اجتماعی، سال هشتم، زمستان ۱۳۹۵، شماره چهارم: ۱۷۵-۱۹۰.
- مرادی سیاسری، غلامرضا؛ کشگر، سارا؛ سالار، روح‌الله؛ قبادی، عباس (۱۳۹۹). «عوامل مؤثر بر احساس امنیت فعالیت‌های ورزشی بانوان در پارک‌های شهر تهران»، پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، ۱۳(۵۰): ۱۰۱-۱۲۲.
- مروی اصفهانی، ناهید؛ فراهانی، ابوالفضل؛ کشاورز، لقمان (۱۳۹۶). «تحلیل عوامل بحران در ورزش همگانی»، نشریه رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی. دوره ۶، تابستان ۱۳۹۷، شماره ۲۱: ۵۱-۶۷.
- Chin, W (1998). "Issues and Opinion on Structural Equation Modeling". *MIS Quarterly*, 22(1): 7-16.
- Corbin, J., Strauss, A. (2008). *Basics of Qualitative Research Techniques and Procedures*. Thousand Oaks.
- Creswell, J. W., Plano Clark, V. L. (2007). *Designing and Conducting Mixed Methods Research*, London: Sage Publication Inc.
- Finch, C. F., Gabbe, B. J., Lloyd, D. G., Cook, J., Young, W., Nicholson, M & Doyle, T. L. (2011). "Towards a national sports safety strategy: addressing facilitators and barriers towards safety guideline uptake". *Injury prevention*, 17(3): 1-10.
- Paloma Escamilla-Fajardo, Juan M., Núñez-Pomar, Ferran Calabuig Moreno and Ana M., Gómez-Tafalla. (2020). "Effects of the COVID-19 Pandemic on Sports Entrepreneurship". *Sustainability* 12(20): 8493; <https://doi.org/10.3390/su12208493>
- Pauchant, T. C., Mitroff, I. I. (1992). *Transforming the crisis-prone organization: Preventing individual, organizational, and environmental tragedies*: Jossey-Bass.
- Samatas, M (2007). "Security and Surveillance in the Athens 2004 Olympics Some Lessons from a Troubled Story". *International Criminal Justice Review*, 17(3): 220-238.
- Vassileios Tokakisa, Panagiotis Polychronioua, George Boustrasb (2019) "Crisis management in public administration": The three phases model for safety incidents safety Science 113(2019): 37-43.
- Yahya Maresh H., Hazaa, Faozi A., Almaqtari & Abdullah Al-Swidi Albert W. K. Tan (2021). "Factors Influencing Crisis Management: A systematic review and synthesis for future research", <https://doi.org/10.1080/23311975.2021.1878979>

به این مقاله این گونه استناد کنید:

ارجمند، مینا؛ جنانی، حمید؛ نجف‌زاده، محمدرحیم؛ برقی مقدم، جعفر؛ دانا، امیر (۱۴۰۰). «توسعه پدافند غیرعامل در ورزش کشور (با رویکرد کیفی)»، پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، ۱۱ (۲۲): ۱۴۱-۱۵۹.